

نگاهی به مستندهایی که به قدرت موشکی و دفاعی ایران پرداخته اند

اقتدار در قاب هنر

شکیبا افخمی راد

درنگ

مستندسازان زیادی در سال های اخیر تلاش کرده اند. توان موشکی و دفاعی کشور را از زوایای مختلف تاریخی، فنی و راهبردی در آثارشان روایت کنند.

آثاری که هرکدام بخشی از پازل اقتدار نظامی و موشکی ایران را تکمیل می کند و تصویری جامع از مسیری ارائه می دهد که از روزهای دشوار دفاع مقدس هشت ساله شروع شده و تا به امروز ادامه داشته است. تماشای این مستندها در میانه جنگ تحمیلی سوم خالی از لطف نیست و می تواند مردم را با قدرت موشکی و دفاعی ایران که محاسبات دشمن آمریکایی-صهیونیستی را برهم زده است، بیشتر آشنا کند. از همین رو در ادامه، مروری داریم بر مهم ترین این مستندها.

«میراث» از دستاوردهای موشکی می گوید

مستند ۲۶ دقیقه ای «میراث» به کارگردانی فرشاد یحیایی، به یکی از ابتکارات مهم در حوزه نمایش توان دفاعی کشور یعنی «پارک ملی هوافضا» می پردازد. این مستند تلاش های سردار شهید امیرعلی حاجی زاده را در راه اندازی این مجموعه به تصویر می کشد، فضایی که در آن دستاوردهای موشکی و هوافضای ایران به نمایش گذاشته شده است.

«میراث» نه تنها روایت یک پروژه، بلکه نمایش بخشی از هویت دفاعی ایران است که در قالب مجموعه ای گران بها، نوآوری ها و توانمندی های متخصصان ایرانی در عرصه های دفاعی و موشکی کشور را به نمایش گذاشته است.

ماجراجوی بومی سازی رادارهای نظامی

مستند «نبرد امواج» به کارگردانی وحید فرجی، یکی از آثار مهم در حوزه شناخت زیرساخت های دفاعی ایران است که به تاریخچه و قدرت سیستم های راداری کشورمان می پردازد. این مستند روایت خود را از جنگ جهانی دوم آغاز می کند، زمانی که رادار به عنوان یک فناوری انقلابی وارد عرصه پدافند هوایی شد.

در ادامه، با زبانی ساده اما دقیق، مکانیزم علمی این سیستم ها برای مخاطب تشریح می شود تا درک بهتری از پیچیدگی های این فناوری شکل بگیرد. بخش دیگری از مستند به ورود تجهیزات راداری به ایران در دوره پهلوی اختصاص دارد و سپس نقش این سامانه ها در دوران دفاع مقدس بررسی می شود. در ادامه، روند رشد و گسترش تجهیزات راداری به تصویر کشیده شده است، جایی که نیروهای نظامی جمهوری

روایتی از پریا شدن جهنم

مستند نیمه بلند «جهنم به پا خواهد شد» به کارگردانی محسن کریمیان، نگاهی تحلیلی به سناریوی جنگ ایران و آمریکا دارد؛ اما تمرکز اصلی آن نه صرفاً میدان نبرد، بلکه پیامدهای اقتصادی چنین تقابلی است.

یکی از مهم ترین محورهای مستند، بررسی بستن تنگه هرمز به عنوان یکی از حیاتی ترین شریان های انرژی جهان است. اقدامی که موجب جهش شدید قیمت نفت، ایجاد بحران در بازارهای جهانی و حتی فروپاشی اقتصادی در کشورهای اروپایی و آمریکایی می شود.

«پرچمدار»؛ راوی قدرت پهپادی ایران

مستند «پرچمدار» به کارگردانی و تهیه کنندگی محمد شلتوکی روایتی از مسیر ایجاد، تثبیت و تحکیم قدرت پهپادی ایران با تکیه بر پهپادهای خانواده شاهد ارائه می دهد.

در این اثر ۶۴ دقیقه ای، با استفاده از تصاویر آرشیوی و روایت فرماندهان، نقش این پهپادها در عملیات های مختلف، به ویژه در جبهه مقاومت، بررسی می شود. موضوع حضور پهپادها در جنگ اوکراین نیز یکی دیگر از محورهای این مستند «پرچمدار» به آن پرداخته شده است. همچنین برای نخستین بار در این مستند اسنادی در خصوص ماجرای فروش پهپادهای شاهد ۱۳۶ به روسیه

فروپاشی افسانه پدافند اسرائیل در «پاسخ»

مستند «پاسخ» تهیه شده در سازمان رسانه ای اوج به یکی از مهم ترین نقاط عطف در تقابل نظامی ایران و رژیم صهیونیستی می پردازد و روایتی از یک غافل گیری بزرگ برای دفاع هوایی اسرائیل و پایان افسانه سرایی آن ها در زمینه پدافند یکپارچه شکست ناپذیرشان را به تصویر می کشد. این اثر نشان می دهد چگونه در عملیات «وعده صادق ۲»، سامانه های پیشرفته دفاع هوایی اسرائیل با وجود حمایت آمریکا در برابر موشک های ایرانی، از جمله موشک های هایبرسونیک فتاح، ناتوان بودند.

همچنین در بخش های دیگر مستند «پاسخ»، چگونگی تداوم حیات رژیم صهیونیستی با حمایت های سیاستمداران آمریکادار طی این چند دهه سال بررسی می شود.

ثبت تصاویری از «قیام موشک ها»

«قیام موشک ها» تهیه شده در سازمان رسانه ای اوج روایتی فشرده و کوتاه اما مؤثر از روند پیشرفت صنعت موشکی ایران است. این مستند با مرور دوران دفاع مقدس هشت ساله، زمانی که ایران با کمبود تجهیزات روبه رو بود، آغاز می شود و سپس مسیر توسعه موشک های بومی را تا رسیدن به جایگاه امروز دنبال می کند.

در این روایت، به تلاش های گسترده برای طراحی، ساخت و عملیاتی سازی موشک های بالستیک طی سه دهه اخیر اشاره می شود، مسیری که ایران را

نمایش قدرت موشکی

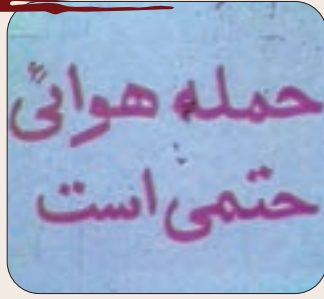

مستند «تنبیه» به کارگردانی عباس وهاج نمایشی از توانمندی و قدرت موشکی ایران در دفاع از خود و تمامیت ارضی است. ابتدای این مستند با نمایش رزمایش نیروهای سپاه پاسداران در حمله نمادین به یکی از مهم ترین پایگاه های هوایی اسرائیل در سرزمین اشغالی شروع می شود و در ادامه به مروری از تاریخچه حملات موشکی ایران در چهل سال اخیر می پردازد.

مستند «مجازات» نیز به پاسخ ایران به اقدامات رژیم صهیونیستی و آغاز عملیات «وعده صادق ۱» می پردازد. تحلیل ابعاد حقوقی و نظامی این پاسخ، از جمله نکات مهم این اثر است.

داستان شکل گیری پروژه «شباهنگ»

مستند «بمب ها می آیند» به کارگردانی مهدی ملکی تلاش دارد تا به یکی از مقاطع مهم تاریخ کشور بپردازد و روایتی از تلاش های دفاعی که به ایجاد بازدارندگی مؤثر در دوران جنگ تحمیلی هشت ساله انجامید، ارائه دهد. این مستند ماجرای شکل گیری پروژه «شباهنگ» را به تصویر می کشد، طرحی که توانست تهدید بمباران تهران توسط جنگنده های پیشرفته عراق را خنثی کند. در واقع «شباهنگ» یک موشک پدافندی بسیار قدرتمند است که به مقابله با میگ ۲۵ یکی از سریع ترین هواپیماهای نظامی دنیا برمی آید و به این ترتیب تهران

و ایران را در آن دوره پر مخاطره از حملات هوایی رژیم بعثی عراق مصون می دارد.

۲ مستند درباره پدر موشکی ایران

«مردی با آرزوهای دوربرد» به کارگردانی علیرضا بوالسی به زندگی شهید حسن طهرانی مقدم پدر موشکی ایران و نقش او در شکل گیری صنعت موشکی ایران می پردازد و مسیر پیشرفت این صنعت را بازخوانی می کند. مستند «هفت دقیقه تا تل آویو» به کارگردانی محسن حاج کریمی نیز به نقش شهید طهرانی مقدم در تجهیز گروه های مقاومت فلسطینی و لبنانی می پردازد.

در واقع این مستند قدرت ایران در صنعت موشکی را به تصویر می کشد و همچنین نشان می دهد که تحریم ها چقدر در بالندگی جوانان ایرانی تأثیر داشته است.

روایتی از ایستادگی در دل تحریم

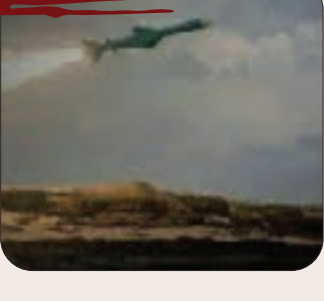

«ققتوس» به کارگردانی فرشاد یحیایی و تهیه کنندگی ناصر نادری تصویری از ایستادگی و اراده جمعی در شرایط سخت و روایتی از پیشرفت صنعت موشکی ایران را به مخاطبان ارائه می دهد. این مستند اثری تاریخی و تکنیکی است که با تمرکز بر فناوری فضایی و توان نقطه زنی ساخته شده و نشان می دهد چگونه ایران در شرایط تحریم و فشار جنگ، مسیر پیشرفت را ادامه داده و به دستاوردهای قابل توجهی رسیده است.

«ققتوس» همچنین برای نخستین بار تصاویری منتشر نشده از شهید امیرعلی حاجی زاده و جنگ ۱۲ روزه را به نمایش می گذارد.

پرداختی جامع به توان نظامی ایران

«رسم» به کارگردانی داود مرادیان به بررسی دستاوردهای نظامی ایران در حوزه های مختلف از جمله موشکی، دریایی، زرهی و تاکتیکی می پردازد و از ساخت تسلیحات نظامی می گوید.

در واقع این مستند تلاش دارد تصویری جامع از توان دفاعی کشور ارائه دهد.

نماهایی از «آتش باران شب سال نو»

مستند «آتش باران شب سال نو» به کارگردانی عباس وهاج و تهیه کنندگی ساسان فلاح، روایتی جدید از عملیات «وعده صادق ۲» ارائه می دهد. نمایش تصاویر کم نظیر از پرتاب موشک های جمهوری اسلامی ایران و اصابت آن ها به اهداف در سرزمین های اشغالی، از مهم ترین ویژگی های این اثر است.

در کنار این تصاویر، مستند «آتش باران شب سال نو» به بررسی حضور نیروهای آمریکایی در منطقه و سرزمین های اشغالی به منظور حمایت هر چه بیشتر از رژیم صهیونیستی و ناتوانی آن ها در

